

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL BURNOS PRIEŽIŪROS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. gruodžio 3 d. Nr. V-1895
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 53 straipsnio 11 dalimi:

1. T v i r t i n u Burnos priežiūros studijų krypties aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad aukštosios mokyklos savo vykdomas studijų programas turi suderinti su šio įsakymo 1 punktu patvirtintu Burnos priežiūros studijų krypties aprašu iki 2021 m. rugsėjo 1 d.
3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 23 d įsakymą Nr. V-801 „Dėl Burnos priežiūros studijų krypties aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Laikinais einantis švietimo, mokslo
ir sporto ministro pareigas

Algirdas Monkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro
2020 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-1895

BURNOS PRIEŽIŪROS STUDIJŲ KRYPTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Burnos priežiūros studijų krypties aprašu (toliau – Aprašas) reglamentuojami burnos priežiūros studijų krypties (G03), kuri priklauso sveikatos mokslų studijų krypčių grupei (G), studijų programų specialieji reikalavimai. Aprašas burnos priežiūros studijų kryptį (toliau – burnos priežiūros kryptis) reglamentuoja tiek, kiek nereglamentuoja Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 „Dėl Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

2. Aprašas parengtas atsižvelgus į gerosios patirties užsienio šalių odontologinių paslaugų ir burnos priežiūros specialistų aprašus, Europos burnos higienistų profesinį aprašą ir kompetencijas (*Professional Profile and Competences of Dental Hygienists in Europe*, EDHF, 2015).

3. Burnos priežiūros krypties studijos vykdomos pagal pirmosios pakopos koleginių ir universitetinių burnos priežiūros krypties studijų programas tik nuolatine studijų forma.

4. Baigusiesiems burnos priežiūros krypties studijas, suteikiami šie kvalifikaciniai laipsniai:

4.1. baigusiesiems pirmosios pakopos kolegines studijas, suteikiamas sveikatos mokslų profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis, atitinkantis šeštąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos pirmąją pakopą, ir atitinkama kvalifikacija – burnos higienisto, dantų techniko ar gydytojo odontologo padėjėjo, patvirtinami aukštosios mokyklos išduodamu profesinio bakalauro diplomu;

4.2. baigusiesiems pirmosios pakopos universitetines studijas, suteikiamas sveikatos mokslų bakalauro kvalifikacinis laipsnis, atitinkantis šeštąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygmenį bei Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sąrangos pirmąją pakopą, ir burnos higienisto kvalifikacija, patvirtinami aukštosios mokyklos išduodamu bakalauro diplomu ir diplomo priedėliu.

5. Burnos priežiūros krypties studijos negali būti sudėtinė dviejų krypčių studijų programos dalis.

6. Bendrieji priėmimo į studijas reikalavimai:

6.1. į burnos priežiūros krypties pirmosios pakopos kolegines ir universitetines studijų programas konkurso būdu priimami ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą turintys asmenys, išlaikę bent vieną valstybinį brandos egzaminą, atsižvelgiant į jų mokymosi rezultatus ar kitus aukštosios mokyklos nustatytus kriterijus. Visi stojantieji į burnos priežiūros krypties studijų programas, kurias baigus suteikiamas sveikatos mokslų profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir dantų techniko kvalifikacija, turi dalyvauti manualinių gebėjimų patikrinime. Stojantieji, neišlaikę manualinių gebėjimų patikrinimo, nepriimami. Manualinių gebėjimų testo organizavimo ir vertinimo tvarka viešai skelbiama aukštosios mokyklos interneto svetainėje;

6.2. stojantieji gali kreiptis į aukštąją mokyklą dėl jų formaliojo, neformaliojo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų, susijusių su burnos priežiūra, vertinimo ir pripažinimo. Neformaliojo mokymosi ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas aukštosios mokyklos nustatyta tvarka;

6.3. baigusieji burnos priežiūros krypties kolegines studijas gali tęsti universitetines studijas ir siekti pirmosios pakopos bakalauro laipsnio universiteto nustatyta tvarka.

7. Į antrosios pakopos bet kurios krypties studijas priimami asmenys gali būti:

7.1. baigę burnos priežiūros krypties pirmosios pakopos universitetines studijas ir atitinkantys aukštosios mokyklos nustatytus reikalavimus;

7.2. baigę burnos priežiūros krypties kolegines studijas ir papildomasias studijas. Papildomųjų studijų turinį nustato universitetas, tačiau šių studijų apimtis neturėtų būti didesnė kaip 60 kreditų.

8. Burnos priežiūros krypties studijų programų sandara turi atitikti Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų apraše nustatytus pirmosios pakopos studijų programų reikalavimus:

8.1. pirmosios pakopos universitetinių studijų programos apimtis turi sudaryti 240 studijų kreditų. Bendra praktikų apimtis turi būti ne mažesnė kaip 15 studijų kreditų. Studijų programa baigiama absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) gynimą ir baigiamąjį egzaminą, skiriant jiems ne mažiau kaip 12 studijų kreditų;

8.2. pirmosios pakopos koleginių studijų programos apimtis turi sudaryti 180 studijų kreditų. Praktikų apimtis turi būti ne mažesnė kaip 30 studijų kreditų. Studijų programa baigiama absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) gynimą ar (ir) baigiamąjį egzaminą, skiriant jiems ne mažiau kaip 9 studijų kreditus.

9. Burnos priežiūros krypties studijų tikslas – parengti burnos priežiūros specialistus, kurie pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją teikia asmens sveikatos priežiūros paslaugas, apimančias burnos ligų profilaktiką arba užsakytų medicinos priemonių (dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų) gamybą.

II SKYRIUS

STUDIJŲ KRYPTIES SAMPRATA IR APRĖPTIS

10. Burnos priežiūros krypties studijų programos skirtos specialistams, teikiantiems burnos priežiūros paslaugas, rengti. Burnos priežiūros paslaugos – tai asmens sveikatos priežiūros paslaugos (įskaitant užsakytų medicinos priemonių (dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų) gamybą), kurias medicinos normų, reglamentuojančių burnos priežiūros specialisto veiklą, nustatyta tvarka teikia burnos higienistai, dantų technikai ir gydytojo odontologo padėjėjai. Burnos priežiūros specialistai gali dirbti savarankiškai arba bendradarbiaudami su gydytojais odontologais, gydytojais odontologais specialistais ir kitais asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistais.

11. Studijų programų turinys, atsižvelgiant į suteikiamą kvalifikaciją, turi būti pagrįstas burnos sveikatos priežiūros reikalavimais, kurie nurodyti Aprašo 2 punkte išvardytuose Europos Sąjungos strateginiuose dokumentuose. Nacionaliniu mastu juos taip pat reguliuoja:

11.1. Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymas;

11.2. Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymas;

11.3. burnos higienisto veiklą reglamentuojanti Lietuvos medicinos norma MN 35:2019 „Burnos higienistas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1208 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 35:2019 „Burnos higienistas“ patvirtinimo“;

11.4. dantų techniko veiklą reglamentuojanti Lietuvos medicinos norma MN 46:2018 „Dantų technikas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-457 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 46:2018 „Dantų technikas“ patvirtinimo“;

11.5. gydytojo odontologo padėjėjo veiklą reglamentuojanti Lietuvos medicinos norma MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. V-835 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 24:2017 „Gydytojo odontologo padėjėjas“ patvirtinimo“;

11.6. Sveikatos priežiūros ir grožio paslaugų sektoriaus profesinis standartas.

12. Burnos priežiūros specialistų kvalifikacija Europos Sąjungos šalyse pripažįstama vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB „Dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo“.

13. Burnos priežiūros krypties objektas yra susijęs su medicinos, odontologijos, visuomenės sveikatos, slaugos ir akušerijos, mitybos, edukologijos, vadybos, biologijos, mikrobiologijos ir psichologijos studijų kryptimis. Burnos priežiūros specialistai savo veikloje naudoja paciento būklės vertinimo metodus, vykdo profilaktines sveikatos ugdymo programas, taiko edukacines strategijas, įmonės darbo organizavimo vadybinius principus, naudojasi gamtos mokslų pasiekimais.

14. Į studijų programas turi būti įtraukti šie turinio elementai:

14.1. burnos priežiūros specialisto parengimo teorinė dalis, apimanti vertybines nuostatas, žmogaus teisių užtikrinimo principus, psichologijos žinias, burnos priežiūros problemų įvairovę, kritinį mąstymą, burnos sveikatos priežiūros įgyvendinimo strategijas ir vadybinius procesus;

14.2. burnos higienisto profesijos metodų mokymo dalis, apimanti paciento burnos ir dantų profesionalios higienos procedūras, burnos ligų profilaktinę veiklą;

14.3. dantų techniko profesijos metodų mokymo dalis, apimanti užsakytų medicinos priemonių (dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų) gamybą;

14.4. gydytojo odontologo padėjėjo profesijos metodų mokymo dalis, apimanti asistavimo gydytojui odontologui, gydytojui odontologui specialistui ar burnos higienistui principus, burnos ligų profilaktikos įgyvendinimo strategijas;

14.5. burnos priežiūros mokslinių / taikomųjų tyrimų metodologijos išmanymas ir taikymas;

14.6. burnos priežiūros specialisto, kritiškai analizuojančio ir praktinę veiklą reflektuojančio profesionalo praktiko parengimas.

15. baigę burnos priežiūros krypties studijas, asmenys turi būti parengti tokių profesijų kaip burnos higienistas, dantų technikas, gydytojo odontologo padėjėjas profesinei veiklai.

16. Burnos priežiūros specialistų veiklos sritys:

16.1. įgijus burnos higienisto kvalifikaciją, – odontologinių ligų rizikos veiksnių išaiškinimas ir profilaktikos priemonių įgyvendinimas, siekiant sumažinti dantų ėduonies (karieso) ir periodonto ligų paplitimą ir intensyvumą tarp įvairių amžiaus grupių pacientų bei bendruomenės grupių atstovų;

16.2. įgijus dantų techniko kvalifikaciją, – užsakytų medicinos priemonių (dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų) gamyba ir jų pritaikymas, dantų technikos laboratorijos darbo organizavimas;

16.3. įgijus gydytojo odontologo padėjėjo kvalifikaciją – asistavimas gydytojui odontologui, gydytojui odontologui specialistui ar burnos higienistui, burnos ligų rizikos veiksnių išaiškinimas ir profilaktikos programų įgyvendinimas, klinikos darbo organizavimas.

17. Burnos priežiūros krypties studijų programų absolventai gali dirbti asmens sveikatos priežiūros įstaigose bei kitose įstaigose, teikiančiose burnos sveikatą užtikrinančias paslaugas.

III SKYRIUS

BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

18. Pagal burnos priežiūros krypties studijų programas parengtų specialistų, įgijusių burnos higienisto, dantų techniko ar gydytojo odontologo padėjėjo kvalifikaciją, profiliai pasižymi šiais profesinio lauko ypatumais ir specialiaisiais gebėjimais:

18.1. pirmosios pakopos koleginių studijų ir universitetinių studijų absolventai, įgiję burnos higienisto kvalifikaciją, gebės atlikti paciento burnos ir dantų profesionalios higienos procedūras, savarankiškai vykdyti šviečiamąją, profilaktinę veiklą;

18.2. absolventai, baigę pirmosios pakopos universitetines studijas, gebės atlikti mokslinius tyrimus, spręsti įvairias mokslinės ir profesinės veiklos problemas;

18.3. koleginių studijų absolventai, įgiję dantų techniko kvalifikaciją, gebės gaminti užsakytus dantų, žandikaulių ir veido srities protezus, ortodontinius įtaisus ir įtvarus;

18.4. koleginių studijų absolventai, įgiję gydytojo odontologo padėjėjo kvalifikaciją, gebės asistuoti gydytojams odontologams, gydytojams odontologams specialistams ar burnos higienistams, savarankiškai atlikti intraoralines procedūras pagal gydytojo odontologo, gydytojo odontologo specialisto ar burnos higienisto nurodymus ir paskyrimus, užtikrinant burnos priežiūrą ir burnos ligų prevenciją.

19. Baigus pirmosios pakopos kolegines burnos priežiūros krypties studijas ir įgijus burnos higienisto, dantų techniko ar gydytojo odontologo padėjėjo kvalifikaciją, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

19.1. žinios ir jų taikymas. Asmuo:

19.1.1. išmano burnos priežiūros specialisto veiklą reglamentuojančius teisės aktus, norminius dokumentus, reglamentuojančius darbo vietą, aplinką ir saugų darbą, nacionalinę bei tarptautinę sveikatos priežiūros politiką;

19.1.2. suvokia profesinės veiklos ir atsakomybės ribas, teikia profesinę informaciją pagal savo kompetenciją;

19.1.3. geba susieti teikiamas burnos priežiūros paslaugas su žiniomis apie asmens sveikatos būklę, fizinę ir socialinę aplinką;

19.2. gebėjimai vykdyti tyrimus. Asmuo:

19.2.1. atlikdamas taikomuosius tyrimus, geba rinkti, interpretuoti ir kaupti burnos sveikatai ir priežiūrai reikalingus tyrimų duomenis;

19.2.2. geba taikyti tyrimo rezultatus konkrečioms burnos priežiūros problemoms spręsti ir teikia pasiūlymus kolegoms;

19.3. socialiniai gebėjimai. Asmuo:

19.3.1. geba veiksmingai bendrauti ir bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais bei pacientais, kurdamas visavertį ryšį, sprendamas burnos sveikatos problemas;

19.3.2. geba reikšti savo mintis žodžiu ir raštu, komunikuoti burnos priežiūros specialisto profesinėje aplinkoje lietuvių ir bent viena užsienio kalbomis;

19.3.3. geba kurti naujas idėjas, prisitaikyti prie naujų situacijų, stiprina profesijos įvaizdį, rūpinasi jos verte ir reikšmingumu visuomenėje ir užtikrina įrodymais grįstos burnos priežiūros praktikos kokybę;

19.4. asmeniniai gebėjimai. Asmuo:

19.4.1. geba kritiškai vertinti savo profesinę praktiką, žinias ir vertybes, suvokia mokymosi visą gyvenimą svarbą;

19.4.2. geba savarankiškai spręsti problemas, priimti sprendimus, įvertinti jų poveikį ir veikti konkrečioje klinikinėje apibrėžtoje situacijoje, panaudodamas praktines žinias;

19.4.3. geba rinkti ir sisteminti informaciją, naudoti pažangias technologijas ir informacines sistemas praktinėje veikloje, tinkamai elgtis su konfidencialia informacija;

19.5. specialieji gebėjimai. Asmuo:

19.5.1. įgijęs burnos higienisto kvalifikaciją:

19.5.1.1. geba dirbti su odontologine įranga, instrumentais ir medžiagomis pagal paskirtį, taikydamas infekcijų kontrolės priemones ir metodus;

19.5.1.2. geba vertinti asmens ir burnos sveikatos būklę ir ligų riziką, nustatydamas burnos audinių pakitimus ir sudarydamas profilaktinių metodų bei priemonių taikymo planą;

19.5.1.3. geba atlikti burnos profesionalios higienos procedūras, parinkdamas tinkamus burnos ligų profilaktikos metodus bei priemones, atlikti nuskausminimą, nustatyti gydytojo odontologo ar odontologo specialisto konsultacijų poreikį;

19.5.1.4. geba atlikti ir įvertinti dantų rentgenogramą;

19.5.1.5. geba atpažinti gyvybei pavojingos būklės ir dantų traumų atvejus, tinkamai į juos reaguoti ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą;

19.5.1.6. geba konsultuoti pacientus mitybos klausimais, siekdamas sumažinti periodonto ligų, dantų ėduonies, erozijų ir kitų nekariozinių odontologinių ligų riziką;

19.5.1.7. geba rengti sveikatos profilaktikos programas, kuriomis ugdomi paciento, šeimos, bendruomenės burnos priežiūros, sveikos gyvensenos įgūdžiai, organizuoti ir įgyvendinti sveikatos mokymą, atsižvelgdamas į psichologinius, kultūrinius sveikatos palaikymo veiksnius;

19.5.2. įgijęs dantų techniko kvalifikaciją:

19.5.2.1. geba užtikrinti infekcijų kontrolę ir darbo saugos su įranga ir medžiagomis reikalavimus, laikosi dantų techniko veiklą reguliuojančių norminių dokumentų reikalavimų;

19.5.2.2. geba atpažinti patologinius burnos pokyčius ir sąkandžio anomalijas bei pataria dėl dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų pritaikymo galimybių, konstrukcijos bei spalvos tinkamumo pacientui, dirbdamas komandoje su gydytojais odontologais ar gydytojais odontologais specialistais;

19.5.2.3. geba dirbti su dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų gamybai naudojama įranga, įrenginiais, instrumentais ir medžiagomis pagal paskirtį;

19.5.2.4. geba modeliuoti ir konstruoti įvairių konstrukcijų dantų, žandikaulių ir veido srities protezus, ortodontinius įtaisus ir įtvarus, taiko jų gamybai atitinkamas technologijas;

19.5.2.5. geba nustatyti ir koreguoti dantų, žandikaulių ir veido srities protezų, ortodontinių įtaisų ir įtvarų netikslumus ar trūkumus, parenka reikiamas medžiagas, įrankius ir įrangą šiems trūkumams pašalinti;

19.5.2.6. geba atpažinti gyvybei pavojingos būklės atvejus, tinkamai į juos reaguoti ir suteikti pirmąją medicinos pagalbą;

19.5.2.7. geba planuoti, koordinuoti ir kontroliuoti organizacinius dantų technikos laboratorijos procesus (veiklos registravimą, koordinavimą, dalykinės ir medicininės dokumentacijos tvarkymą, reklamą, aprūpinimą priemonėmis ir kt.), taiko šiuolaikines informacines technologijas;

19.5.3. įgijęs gydytojo odontologo padėjėjo kvalifikaciją:

19.5.3.1. geba užtikrinti infekcijų kontrolę, laikosi gydytojo odontologo padėjėjo veiklą reguliuojančių norminių dokumentų reikalavimų;

19.5.3.2. geba dirbti su odontologijos įranga, įrenginiais, instrumentais ir medžiagomis pagal paskirtį;

19.5.3.3. geba atpažinti burnos ir dantų ligas, įvairioms pacientų grupėms taiko skirtingus diagnostinius metodus;

19.5.3.4. geba pildyti profesinę dokumentaciją, renka paciento gyvenimo ir sveikatos anamnezę, įvertina pagrindinius gyvybinius parametrus;

19.5.3.5. geba asistuoti gydytojams odontologams, gydytojams odontologams specialistams ar burnos higienistams atliekant įvairias odontologinio gydymo procedūras;

19.5.3.6. geba dirbti su dantaliniais rentgeno ir diagnostikos aparatais;

19.5.3.7. geba atpažinti gyvybei pavojingos būklės atvejus, tinkamai į juos reaguoti ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą;

19.5.3.8. geba mokyti pacientus sveikos gyvensenos, racionalios mitybos, burnos priežiūros taisyklių ir tapti atsakingas už savo sveikatą;

19.5.3.9. geba planuoti, koordinuoti ir kontroliuoti organizacinius odontologinės priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos procesus (pacientų ir darbuotojų veiklos registravimą, koordinavimą, reklamą, aprūpinimą priemonėmis ir kt.), taiko šiuolaikines informacines technologijas.

20. Baigus pirmosios pakopos universitetinės burnos priežiūros krypties studijas ir įgijęs burnos higienisto kvalifikaciją, turi būti pasiekti šie studijų rezultatai:

20.1. žinios ir jų taikymas. Asmuo:

20.1.1. išmano nacionalinę bei tarptautinę sveikatos priežiūros politiką, norminius dokumentus, reglamentuojančius darbo vietą, aplinką ir saugų darbą;

20.1.2. suvokia burnos higienisto profesinės veiklos ir atsakomybės ribas, taiko sveikatos teisės aktų ir profesinės etikos dokumentų nuostatas praktikoje, teikia profesinę informaciją pagal savo kompetenciją;

20.1.3. geba integruoti žinias apie žmogaus augimą, vystymąsi ir sveikatą burnos higienisto praktikoje;

20.1.4. geba taikyti tikslųjų, socialinių mokslų žinias burnos higienisto praktikoje, gerindamas asmenų burnos sveikatą;

20.1.5. išmano odontologinių ligų atsiradimo priežastis ir veiksnius, lemiančius burnos sveikatą, suvokia sąveiką tarp burnos sveikatos ir sisteminių ligų;

20.2. gebėjimai vykdyti tyrimus. Asmuo:

20.2.1. geba atlikti tyrimus įvairioms mokslinėms, burnos higienisto profesinės veiklos problemoms spręsti, rinkdamas ir interpretuodamas epidemiologinius duomenis, naudodamasis fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų pasiekimais bei metodais, vadovaujasi tyrimų etikos principais;

20.2.2. geba savarankiškai rengti ir teikti ataskaitas, pristatydamas atliktą veiklą, įvertinti tyrimo rezultatus;

20.3. socialiniai gebėjimai. Asmuo:

20.3.1. geba veiksmingai bendrauti ir bendradarbiauti su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais bei pacientais, kuria visavertį tarpusavio ryšį, sprenddamas burnos sveikatos problemas ir atsižvelgdamas į išylančias reikmes;

20.3.2. geba dirbti komandoje, prisiimdamas asmeninę ir socialinę atsakomybę už veiksmus ir sprendimus, taiko į pacientą orientuotą burnos priežiūros praktiką;

20.3.3. geba reikšti savo mintis žodžiu ir raštu, komunikuoti profesinėje aplinkoje lietuvių ir bent viena užsienio kalbomis, analizuoti mokslinę užsienio literatūrą;

20.3.4. geba kurti naujas idėjas, prisitaikyti prie naujų praktinėje veikloje kilusių situacijų;

20.3.5. geba taikyti procedūras, užtikrinančias burnos higienisto klinikinės praktikos kokybę, stiprina burnos higienisto profesijos įvaizdį, rūpinasi jos verte ir svarba;

20.4. asmeniniai gebėjimai. Asmuo:

20.4.1. geba būti sąžiningas ir garbingas su pacientais, laikytis medicinos etikos normų, būti kritiškas kitų ir savo paties atžvilgiu, kūrybingas ir iniciatyvus, suvokia mokymosi visą gyvenimą svarbą;

20.4.2. geba savarankiškai spręsti problemas, priimti sprendimus, įvertinti jų poveikį ir veikti klinikinėje situacijoje, panaudodamas praktines žinias;

20.4.3. geba rinkti ir sisteminti su paciento burnos priežiūra susijusią informaciją, naudoti šiuolaikines technologijas burnos higienisto praktikoje, tinkamai elgtis su konfidencialia informacija;

20.5. specialieji gebėjimai. Asmuo:

20.5.1. geba dirbti su odontologine įranga, įrenginiais, instrumentais ir medžiagomis pagal paskirtį, taikydamas infekcijos kontrolės priemones ir metodus;

20.5.2. geba pildyti, kaupti ir analizuoti profesinę dokumentaciją;

20.5.3. geba vertinti asmens ir burnos sveikatos būklę ir ligų riziką, atpažinti burnos audinių pakitimus ir sudaryti numatomų profilaktinių procedūrų taikymo planą;

20.5.4. geba atlikti burnos profesionalios higienos procedūras, parinkdamas tinkamus burnos ligų profilaktikos metodus bei priemones, nustatyti gydytojo odontologo ar gydytojo odontologo specialisto konsultacijų poreikį, išrašyti receptus vaistiniams preparatams, atlikti aplikacinę, infiltracinę ir laidinę nejautrą bei suteikti informaciją apie pirmąją pagalbą dantų traumų metu;

20.5.5. geba nustatyti dantų ėduonies aktyvumą, atpažinti įgimtas ir įgytas dantų anomalijas bei parinkti burnos priežiūros priemones ir metodus, atsižvelgdamas į ligos aktyvumą, paciento amžių bei bendrinę organizmo būklę;

20.5.6. geba taikyti specialiąsias burnos higienos priemones ir metodus pacientams, gulintiems stacionaruose, atsižvelgdamas į bendrinę organizmo būklę, pacientams su negalia ir sergantiems sisteminėmis ligomis;

20.5.7. geba atlikti ir įvertinti dantų rentgenogramą;

20.5.8. geba atpažinti gyvybei pavojingos būklės atvejus, tinkamai į juos reaguoti ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą;

20.5.9. geba konsultuoti pacientus mitybos klausimais, siekdamas sumažinti periodonto ligų, dantų ėduonies, erozijų ir kitų nekariozinių odontologinių ligų riziką;

20.5.10. geba rengti sveikatos profilaktikos programas, ugdo paciento, šeimos, bendruomenės burnos priežiūros, sveikos gyvensenos įgūdžius, organizuoja ir įgyvendina sveikatos mokymą, atsižvelgdamas į psichologinius ir kultūrinius sveikatos palaikymo veiksnius;

20.5.11. geba kvalifikuotai perteikti profesinės veiklos žinias ir praktinę patirtį, vykdydamas burnos higienisto formalųjį bei neformalųjį švietimą ir atlikdamas profesinės praktikos mokytojo (mentorius) funkcijas.

IV SKYRIUS

DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS IR VERTINIMAS

21. Studijų programose dėstymas turi remtis derme su kitomis studijų ir mokslo kryptimis, ne tik pateikiant pagrindines žinias, bet ir supažindinant su naujausiais mokslinių tyrimų rezultatais bei praktiniais pasiekimais.

22. Studijavimas – tai procesas, kurio metu studentas įgyja mokymosi motyvaciją, mokosi kritiškai analizuoti idėjas ir požiūrius, siekia studijų programos rezultatų, lavina gebėjimus ir tinkamo profesinio pasirengimo įgūdžius. Studijų procesas turi būti siejamas su odontologinių ligų profilaktikos, burnos priežiūros ir dantų technologijų mokslinių taikomųjų tyrimų atlikimu bei jų sklaida praktikoje (studentų mokslinių darbų publikavimas, studentų mokslinės konferencijos ir kt.).

23. Taikomi studijų, mokymo ir mokymosi metodai turi padėti perteikti studentams dalykines žinias, praktinius gebėjimus, reikalingus burnos priežiūros specialistams, formuoti reflektyvų mąstymą, etines nuostatas ir etišką elgesį. Turi būti ugdomas studentų gebėjimas susieti turimas ir naujas žinias bei įgytą patirtį.

24. Studijų, mokymo ir mokymosi metodai turi būti įvairūs, efektyvūs bei novatoriški. Savarankiško darbo užduotys turi atitikti studijų programų siekiamus rezultatus, racionaliai naudojant studentų ir dėstytojų laiką, materialinius išteklius (bibliotekas, odontologinę ir dantų technikos įrangą ir kt.).

25. Studijų programoje gali būti taikomi šie studijų, mokymo ir mokymosi metodai: informaciniai (paskaitos, seminarai, diskusijos, konsultacijos); praktiniai-operaciniai, skirti profesinei veiklai ugdyti (praktikos, laboratoriniai darbai, praktiniai užsiėmimai, klinikiniai darbai pacientams atliekant įvairias odontologines procedūras); kūrybiniai, skatinantys studentų savarankiškumą, kritinį ir kūrybinį mąstymą (klinikinių atvejų analizė, mokslinis tiriamasis darbas).

26. Siekiant ugdyti studentų savarankiškumą ir kritinį mąstymą, susijusį su klinicine praktika, į studijų procesą dar turi būti įtraukiami šie metodai: pratybos, naudojant muliažus, demonstracinius audinių ir organų preparatus; vaizdinės mokomosios medžiagos peržiūra; klinikinis darbas su pacientais atliekant profilaktines ir kitas burnos priežiūros procedūras, numatytas studijų programoje.

27. Studijų pabaigoje studentai turi parengti ir pristatyti baigiamąjį (projektinį) darbą (klinikinį ar eksperimentinį arba sisteminę mokslinės literatūros apžvalgą), kuriame atsispindėtų savarankiškas mokslinės literatūros studijavimas bei analizė ir (arba) tiriamojo darbo atlikimas bei pateikimas.

28. Baigdami studijas, kuriose įgyjama burnos higienisto ar gydytojo odontologo padėjėjo kvalifikacija, studentai laiko baigiamąjį egzaminą. Komisiją, tvirtinamą aukštosios mokyklos vadovo, turi sudaryti ne mažiau kaip 5 asmenys – bent po vieną burnos priežiūros ar odontologijos studijų krypties atitinkamos kvalifikacijos specialistą, mokslininką, praktiką, socialinį partnerį.

29. Studijos baigiamos viešai ginamu baigiamuoju darbu (projektu). Studento baigiamąjį darbą (projektą) vertina aukštosios mokyklos vadovo įsakymu sudaryta vertinimo komisija. Komisiją, tvirtinamą aukštosios mokyklos vadovo, turi sudaryti ne mažiau kaip 5 asmenys – bent po

vieną burnos priežiūros ar odontologijos studijų krypties atitinkamos kvalifikacijos specialistą, mokslininką, praktiką, socialinį partnerį.

30. Studento žinios ir gebėjimai turi būti vertinami pagal aukštosios mokyklos patvirtintą studentų pasiekimų vertinimo sistemą, kurioje turi būti nustatyti pasiekimų vertinimo organizavimo principai, vykdymo tvarka ir vertinimo kokybės valdymas.

31. Pasiiekti studijų rezultatai (žinios, gebėjimai vykdyti tyrimus, specialieji, socialiniai ir asmeniniai gebėjimai) turi būti vertinami pagal dešimties balų sistemą. Kiekvienam dėstomam dalykui turi būti parengiamas detalus vertinimo aprašas, kuriame pateikiami tarpinio įvertinimo kriterijai.

32. Siekiant užtikrinti aktyvų studentų darbą visų studijų metu, gebėjimą sieti teorines ir praktines žinias, siūloma taikyti kaupiamąjį vertinimą. Studijų modulio (dalyko) programoje turi būti nurodytos sudedamosios kaupiamojo balo dalys, jų vertė procentais, suformuluoti vertinimo kriterijai, nurodantys sąsajas su modulio (dalyko) kontekstu, pažymint, kiek balų kas atitinka. Egzamino vertinimas, tarpinių atsiskaitymų skaičius ir laikas semestro metu bei kitos sudedamosios dalys priklauso nuo modulio (dalyko) specifikos ir pateikiamos kiekvieno modulio (dalyko) apraše.

33. Pateikiant vertinimo kriterijus rekomenduojama nurodyti slenkstinius kriterijus, apibūdinančius pasiektą minimalų privalomą siekiamų studijų rezultatų lygį ir leidžiančius įvertinti studentą minimaliu teigiamu įvertinimu.

34. Rekomenduojami šie studentų pasiekimų vertinimo metodai: žinių ir įgūdžių vertinimas žodžiu ir raštu (testas, atvirieji klausimai ir kt.), studentų pateiktųjų vertinimas ir pristatymas, objektyvizuota klinikinė situacija, atliekant įvairias manipuliacijas ir prižiūrint dėstytojui, praktinės veiklos ataskaitų rengimas, tiriamasis darbas, atvejų analizė, studento savarankiškai atliktas darbas (projektas), egzaminas.

35. Studentams turi būti sudaromos galimybės dalyvauti svarstant sprendimus dėl studijų rezultatų pasiekimų vertinimo metodų ir kriterijų.

V SKYRIUS

STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

36. Pirmosios pakopos universitetinėse studijose ne mažiau 50 procentų, o koleginiuose studijose ne mažiau kaip 10 procentų studijų krypties modulių (dalykų) apimties (kreditais) turi dėstyti mokslininkai, kurių mokslinės veiklos kryptis turi atitikti jų dėstomus dalykus. Burnos priežiūros krypties modulių (dalykų) dėstytojai turi turėti ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį, burnos priežiūros krypties mokslo taikomųjų tyrimų patirtį arba ne mažesnę kaip trejų metų praktinės veiklos patirtį.

37. Būtina materialioji bazė:

37.1. anatomijos, fiziologijos kabinetas;

37.2. higienos ir darbo saugos reikalavimus atitinkančios auditorijos ir laboratorijos, aprūpintos šiuolaikine garso ir vaizdo aparatūra;

37.3. mokomasis ikiklinikinio darbo su muliažais odontologijos kabinetas;

37.4. mokomasis darbo su pacientais odontologijos kabinetas;

37.5. sterilizacijos kabinetas;

37.6. dantų technikos laboratorija;

37.7. specialios patalpos (su stumdomais baldais, įranga), tinkamos darbui grupėmis, praktiniams įgūdžiams (imitacinės klasės) ir bendravimo gebėjimams lavinti ir kt.;

37.8. internetas, kompiuterinė technika ir reikalinga programinė įranga;

37.9. pakankamas skaičius studijų programai įgyvendinti reikalingos mokslinės literatūros, vadovėlių, metodinių leidinių, žurnų lietuvių ir užsienio kalbomis bibliotekose ir skaityklose. Bibliotekos turi būti aprūpintos kompiuteriais su internetinio ryšio prieiga prie tarptautinių duomenų bazių.

38. Su studijomis susijusi informacija (studijų planai, studijų grafikai, modulių (dalykų) aprašai ir kt.) turi būti pateikiama viešai, aukštosios mokyklos interneto svetainėje.

39. Aukštosios mokyklos mokymo bazė ar aukštosios mokyklos įvertinta ir atrinkta burnos priežiūros krypties studijų programoms ir jų praktinei daliai vykdyti reikalinga asmens sveikatos priežiūros įstaiga, dantų technikos laboratorija turi užtikrinti reglamentuojamą studijų turinį ir sandarą, dėstytojų, vadovų kvalifikaciją, studijoms būtiną materialinę ir metodinę bazę.

40. Atsižvelgiant į individualius studentų, turinčių negalią, poreikius, sudaromos vienodos sąlygos visiems studijuojantiems ir pagal poreikį pritaikomos, garantuojant materialinės bazės prieinamumą bei įrangos ar baldų adaptavimą prie negalią turinčių studentų.

41. Praktika yra integrali ir privaloma burnos priežiūros krypties studijų programų dalis, per ją studento įgytos žinios ir gebėjimai įtvirtinami ir tobulinami praktinėje profesinėje veikloje. Praktikai, vykdomai asmens sveikatos priežiūros įstaigose bei kitose įstaigose, teikiančiose burnos sveikatą užtikrinančias paslaugas, gali vadovauti specialistai, turintys ne mažesnę kaip trejų metų darbo patirtį asmens sveikatos ir burnos priežiūros srityje ir ne žemesnį kaip bakalauro ar profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį įgiję asmenys.

42. Praktika turi būti organizuojama vadovaujantis aukštosios mokyklos parengta praktikos organizavimo tvarka, kad studentas galėtų ugdyti profesines kompetencijas – nuo stebėtojo vaidmens iki savarankiško darbų atlikimo, prižiūrint praktikos vadovui. Bendra praktikų apimtis universitetinėse studijų programose turi būti ne mažesnė kaip 15 studijų kreditų, o praktikų apimtis koleginiuose studijų programose turi būti ne mažesnė kaip 30 studijų kreditų.

43. Praktika gali būti atskiras studijų dalykas, modulis ir (arba) sudėtinė dalyko, modulio dalis. Konkrečios studijų programos praktikos turinys turi būti aprašytas pagal aukštosios mokyklos patvirtintą formą, kurioje nurodomas praktikos tikslas, numatomi rezultatai, užduotys ir kita.

44. Aukštoji mokykla turi pasiūlyti studentams sąrašą galimų aukštosios mokyklos praktikos bazių, su kuriomis sudarytos bendradarbiavimo sutartys. Praktikos vietą, atitinkančią aukštosios mokyklos reikalavimus, studentas gali susirasti ir pats, suderinęs su aukštąja mokykla. Pasirinkus instituciją praktikai, sudaroma trišalė sutartis tarp studento, aukštosios mokyklos ir praktikos institucijos.

45. Aukštoji mokykla turi sudaryti sąlygas dėstytojams ir studentams pasinaudoti akademinio judumo galimybėmis, integruojant tarptautinio lygmens žinių ir patirties dimensiją į studijų procesą. Studentams turi būti užtikrinamas akademinio judumo metu įgytų teigiamų studijų rezultatų įskaitymas.
